.

Rapport 2016-13

Boniteringer i sideelver i Vefsnavassdraget

Øyvind Kanstad-Hanssen

Ferskvannsbiologen

Rapport nr.	2016-13	**Antall sider -**	20

Tittel - Boniteringer i sideelver i Vefsnavassdraget.

ISBN- 978-82-8312-083-7

Forsidebilde: Svartvasselva renner inn i Austervefsna

Forfatter(e) - Øyvind Kanstad-Hanssen

Oppdragsgiver - Nordland Fylkeskommune

Referat:
Etter mer enn 30 år med gyro-smitte (*Gyrodactylus salaris)* i Vefsnavassdraget og i elvene rundt Vefsnfjorden ble parasitten utryddet gjennom en omfattende rotenonbehandling i elvene samt innsjøer i Fustavassdraget i 2011 og 2012. I 2013 startet reetableringen av fiskebestandene som var blitt utryddet av lakseparasitten gjennom rotenonbehandlingen, og det ligger nå an til en friskmelding av Vefsnavassdraget og øvrige elver og vassdrag rundt Vefsnfjorden høsten 2017. Frem til en slik friskmelding blir det ikke drevet reetablering av laks ovenfor Laksforsen i Vefsna. Gitt en friskmelding i 2017 skal laks reetableres også oppstrøms Laksforsen, både ved å tillate oppvandring i fisketrappa og dermed naturlig gyting samt gjennom utsetting av fiskemateriale fra genbanken i Bjerka.

I 2011 og 2012 ble det gjennomført en bonitering av hovedstrengen i Vefsnavassdraget nedstrøms og oppstrøms Laksforsen. Sideelver ble imidlertid ikke prioritert, og en arealbasert oversikt over tilgjengelig areal av ulike habitatklasser i sideelvene vil styrke grunnlaget for planlegging av reetableringsarbeidet, for vurderinger knyttet til restaurering av de mange fisketrappene og for vurderinger av omsøkte arealinngrep i og ved vassdraget.

Potensielt lakseførende areal i sideelvene som ble bonitert i 2016 utgjorde nær 120.000 m^2, hvorav 48 % av arealet ble kategorisert som middels til gode oppvekstområde for ungfisk mens 51 % ble kategorisert som uegnet eller som et marginalt leveområde for ungfisk. Midtre og nedre del av Elsvasselva utgjorde mesteparten av slike uegnede områder. Blant sideelvene som ble undersøkt i 2016 er det Almdalsbekken som har størst potensiale for fiskeproduksjon, fulgt av øvre del av Elsvasselva, Øvergårdselva, Båfjellelva og Lille Susna.

Gjennom boniteringer utført i 2011, 2012 og 2016 har store deler av elveareal som er tilgjengelig for anadrom fisk i dag, og areal tilgjengelig dersom fisketrappene i vassdraget restaureres og åpnes, blitt bonitert. Nedstrøms Laksforsen viser disse boniteringene at sideelvene kan utgjøre så mye som 32-50 % av elveareal vurdert som middels til godt leveområde for ungfisk. Tilsvarende utgjør sideelvene oppstrøms Laksforsen 7-8 % av middels til gode leveområder for ungfisk. Boniteringen sier imidlertid ingenting om det er laks eller ørret som best utnytter eller vil utnytte disse sideelvene. Denne sammenligningen må ses i lys av at arealer ute i hovedelva som er kategorisert som godt egnet for årsyngel utgjør 2-3 ganger større areal enn områder betegnet som middels eller godt egnet for ungfisk. Gode årsyngel-områder har også verdi for større ungfisk, og reelt vil nok derfor hovedelva være langt viktigere for den samlede produksjonen av ungfisk enn sideelvene.

Lødingen, desember 2016

Ferskvannsbiologen

Postadresse : postboks 127
8411 Lødingen
Telefon : 75 91 64 22 / 911 09459
E-post : ferskvannsbiologen@online.no

Forord

Denne rapporten gir en oppsummering av resultatene fra boniteringer i sideelver i Vefsnavassdraget sommeren 2016. Felt-registreringer og Gis-behandling ble utført av Øyvind K Hanssen og Trond Johnsen, og rapporten er utarbeidet av Øyvind K. Hanssen. Arbeidene er utført på oppdrag fra Nordland fylkeskommune og kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Håkon Roald.

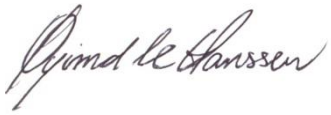

Øyvind K. Hanssen
prosjektleder

Innhold

Forord	2
1. Innledning	3
2. Områdebeskrivelse	3
3. Metoder	5
4. Resultater	7
5. Diskusjon	9
6. Litteratur	10
Vedlegg	11

1. Innledning

Etter mer enn 30 år med gyro-smitte (*Gyrodactylus salaris)* i Vefsnavassdraget og i elvene rundt Vefsnfjorden ble parasitten utryddet gjennom en omfattende rotenonbehandling i elvene samt innsjøer i Fustavassdraget i 2011 og 2012. I 2013 startet reetableringen av fiskebestandene som var blitt utryddet av lakseparasitten gjennom rotenonbehandlingen, og det ligger nå an til en friskmelding av Vefsnavassdraget og øvrige elver og vassdrag rundt Vefsnfjorden høsten 2017. Frem til en slik friskmelding blir det ikke drevet reetablering av laks ovenfor Laksforsen i Vefsna. Gitt en friskmelding i 2017 skal laks reetableres også oppstrøms Laksforsen, både ved å tillate oppvandring i fisketrappa og dermed naturlig gyting samt gjennom utsetting av fiskemateriale fra genbanken i Bjerka.

I 2011 og 2012 ble det gjennomført en bonitering av hovedstrengen i Vefsnavassdraget nedstrøms og oppstrøms Laksforsen, dvs, i Vefsna, Svenningelva, Austervefsna og Susna/Unkerelva (Kanstad-Hanssen 2012, 2013). Det var på det tidspunktet viktig å øke kunnskapen om produksjonspotensialet for ungfisk med tanke på planlegging av reetableringsarbeid og vedlikehold/restaurering av de mange fisketrappene i vassdraget. Sideelver ble imidlertid ikke prioritert, og det er nå et behov for å skaffe en oversikt over produksjonspotensialet for ungfisk på strekninger tilgjengelige for anadrom fisk også i de mange sideelvene til hovedstrengen. En arealbasert oversikt over tilgjengelig areal av ulike habitatklasser i sideelvene vil styrke grunnlaget for planlegging av reetableringsarbeidet, for vurderinger knyttet til restaurering av de mange fisketrappene og for vurderinger av omsøkte arealinngrep i og ved vassdraget.

Nordland Fylkeskommune besluttet sommeren 2016 at det skulle gjennomføres en enkel bonitering av 20 sideelver i vassdraget, og gjennom anbudsprosess ble oppdraget tildelt Ferskvannsbiologen AS. Denne rapporten gjengir resultater fra boniteringer utført i august 2016, og diskuterer registreringene opp mot resultater fra boniteringen av hovedstrengen i vassdraget i 2011 og 2012.

2. Områdebeskrivelse

Vefsnavassdraget har et nedbørsfelt på 4.231 km^2, og har sine kilder rundt Majavatn i sør og strekker seg i øst inn i Sverige. Total elvelengde (hovedelv med sideelver) angis til 165 km, og vi har beregnet at potensielt lakseførende strekninger totalt kan utgjøre 149 km. Hovedelva, Vefsna, har utløp i Mosjøen og strekker seg opp til Trofors, en strekning på vel 40 km (**figur 1**). Laksforsen ligger om lag 26 km fra sjøen.

Ved Trofors deler elva seg i to greiner, Svenningelva og Austervefsna. Svenningelva anses som potensielt lakseførende opp mot Svenningsvatnan, en strekning som fra Trofors utgjør om lag 18 km. I øvre del av Svenningelva renner Vasselva inn, og denne elvestrengen er lakseførende om lag 1,5 km opp mot Litlsvenningvatnet.

Fra Trofors og østover benevnes elva som Austervefsna, og strekker seg opp til samløpet mellom Unkerelva og Susna. Unkerelva renner ut fra Unkervatnet, og denne sidegreina regnes som potensielt lakseførende også gjennom Unkervatnet og opp til Aspli i Skardmodalselva. Unkerelv-greina utgjør om lag 10 km potensielt lakseførende strekning (Unkervatnet ikke medregnet). Susna anses som lakseførende opp til Atterlia, en strekning på om lag 26 km.

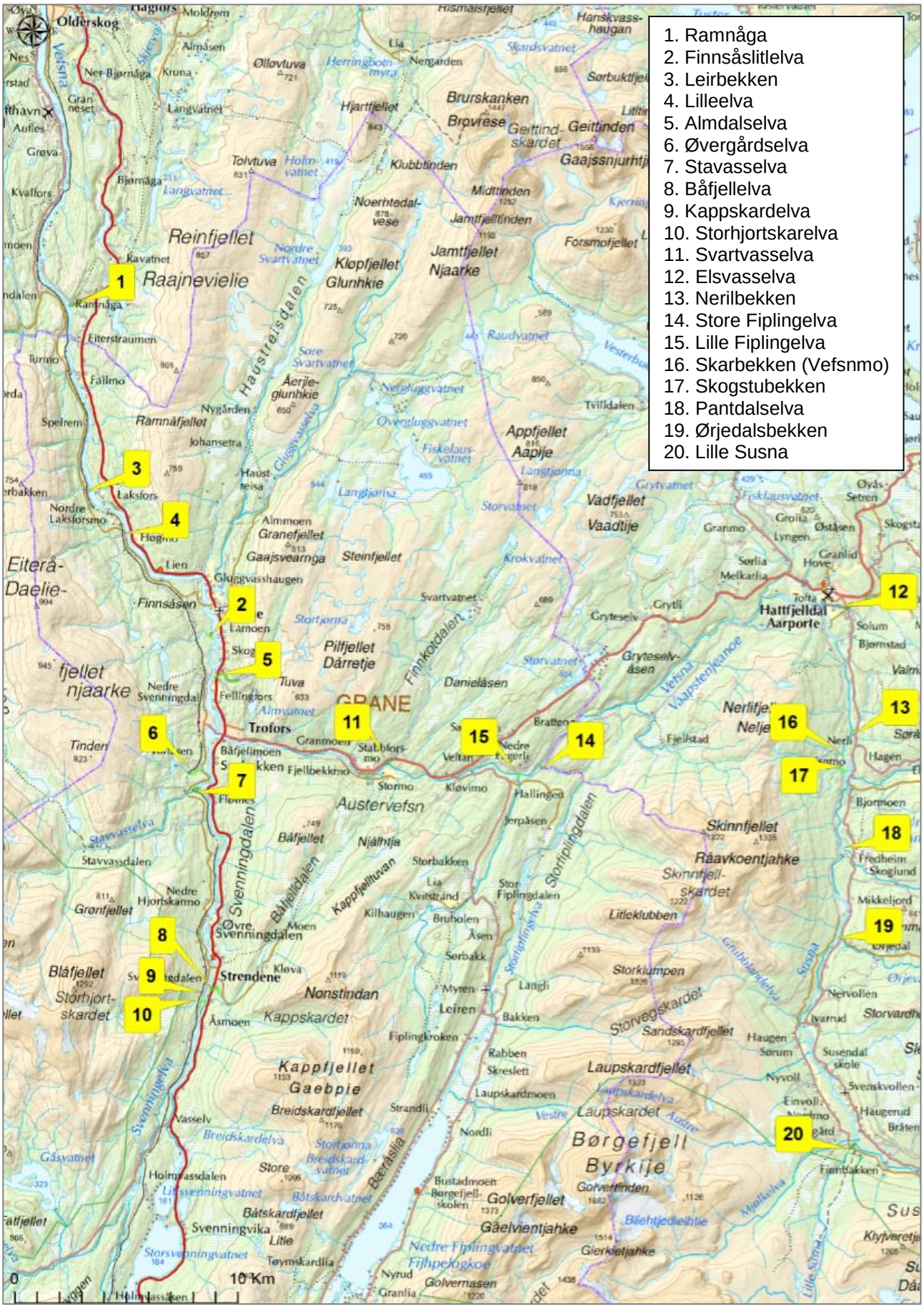

Figur 1 *Kart over Vefsnavassdraget der sideelver som ble bonitert i 2016 er avmerket.*

3. Metoder

Boniteringen ble utført ved befaring av elvestrengen fra land og ved vading ute i elva 28. og 29. august 2016. Vannføringen på målestasjonen Joibakken (nr:151.21) i Austervefsna sank fra 130 til 110 m^3/s første dagen og fra 100 til 90 m^3/s andre dagen. Gjennom vekstsesongen for laks- og ørretunger (juni-oktober) varierer vannføringen betydelig på denne målestasjonen, og fra å ligge mellom 200 og 400 m^3/s i juni under snøsmelting ligger vannføringen rundt 40-100 m^3/s i august. Vannføringen under boniteringen i slutten av august vurderes derfor å representere et vanndekt areal som er representativt for en tidlig del av sommersesongen og som ligger noe høyere enn normale vannføringer i august og september (**figur 2**). Vi har beregnet arealet ut fra et antatt oppfylt elveleie (tilsvarende elveareal ihht. topografisk N-50.000 kart). Flere av de undersøkte elvene har relativt små nedbørsfelt, og vannføring og vanndekt areal vil variere betydelig gjennom sesongen. Vi har av den grunn ikke funnet det hensiktsmessig å beregne areal både for et oppfylt elveleie og for et antatt vanndekt areal typisk for sommer-situasjon (jfr. metodikk benyttet ved bonitering i hovedelva i 2012, se Kanstad-Hanssen 2013)

Boniteringen ble utført på bakgrunn av bunnsubstrat. Det vil si at vannhastighet, vanndyp, begroing og hulrom ikke inngår i boniteringen. Imidlertid kan man i de fleste tilfeller sette et likhetstegn mellom økende grovhet i bunnsubstratet og økende vannhastighet, og boniteringa gir i så måte også et uttrykk for vannhastigheter.
Vi benytta fem ulike kategorier under registreringa i vassdraget:

- 0= Dynn/sand
- 1= Grus
- 2= Grov grus (2-10 cm)
- 3= Stein (5-40 cm)
- 4= Blokk/berg

I praktisk anvendelse innebærer en slik inndeling at et område kan få en vurdering med flere substratkategori, og vi har overført registreringene til en subjektiv skala for egnethet (**tabell 1**). Det er substratkombinasjoner som dekker tre eller alle kategorier (eks. 2/1/3, 1/2/0) som ikke er nevnt i inndelinga over, og slike kombinasjoner er vurdert fra tilfelle til tilfelle.

Tabell 1 *Eksempler på vurdering av egnethet som oppvekstområde for ungfisk ut fra substratkategorier. Dominerende substratkategori er oppgitt først når et område angis med flere substratkategorier.*

Egnethet	Substratkategorier
Uegna	0, 0/1, 0/2, 1/0, 0/3, 0/4, 4
Dårlig egna - årsyngel	1, 1/2, 2/0
Godt egna - årsyngel	2, 2/1
Middels egna - ungfisk	2, 2/3, 3/1
Godt egna - ungfisk	3, 3/2, 3/4

Et område som defineres som uegna har typisk dominans av sand og fin-kornet grus, og kan også ha spredte innslag av blokk og stein. I sistnevnte tilfelle vil som regel sand fylle eventuelle hulrom som stein og blokk kunne skapt, og dermed reduseres verdien av mindre steingrupper som leveområde for ungfisk. Områder benevnt som "dårlig egna-årsyngel" har dominans at finkornet grus og sand, og mangler generelt hulrom som selv årsyngel kan gjemme seg i. Områder som vurderes som "godt egna-årsyngel" har typisk grus/grov grus og lite eller intet innslag av sand. Et område som benevnes som godt egna for årsyngel vil samtidig være et dårlig til middels egna område for eldre ungfisk (eks. vil ett-åringer kunne utnytte slike områder mens eldre ungfisk vil finne lite skjul). Det vil derfor ofte være et visst overlapp i vurderingsgrunnlaget for "godt egna-årsyngel" og "middels egna-ungfisk".

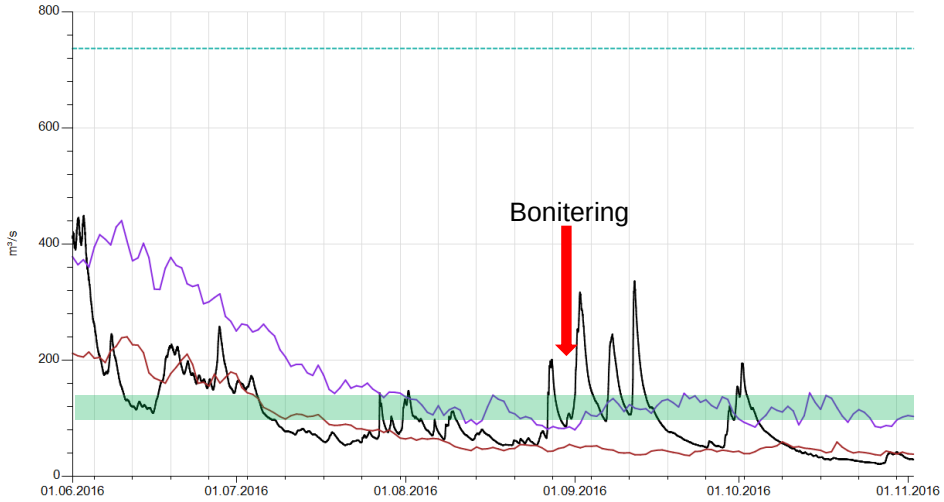

Figur 2 *Vannføringskurve (1. juni- 1. november 2016) for* målepunktet Joibakken (nr:151.21) som ligger nederst i Austervafsna. Den røde linjen viser 25-percentil til middelvannføring (30-årsmiddel) og lilla linje viser 75-percentil. Grønn skravering viser vannføringer under boniteringen 28. og 29. august 2016 (90-130 m^3/s).

Sideelvene som ble bonitert i 2016 fremgår av figur 1, og omfatter de antatt potensielle lakseførende sideelvene ovenfor Laksforsen. Lakseførende strekning er basert på en vurdering av mulig vandringshindre for laks og sjøørret, der forhold som spranghøyde, kulpdyp under foss/stryk, vandringsrute og vannsøyle som fisken kan vandre i er lagt til grunn. Vurderte vandringshindre fremgår av kart/bilder i vedlegg, der inntegnede, boniterte områder er avsluttet ved vandringshinder. I alt ble 19 elvestrekninger befart. På grunn av begrenset tilgjengelighet ble ikke planlagt kartlegging av Store Fiplingelva gjennomført ovenfor fossestryket nederst i elva.

4. Resultater

Sideelver kartlagt i 2016, og som er tilgjengelig for anadrom fisk, utgjør et samlet areal på 119.818 m^2. (**tabell 2**). Da er ikke arealet av potensielt lakseførende strekning i Store Fiplingelva medregnet. Vurderingen av egnetheten til de ulike områdene basert på substratsammensetning viser at 50,8 % av det tilgjengelige arealet i sideelvene vurderes som uegna som oppvekstområde for ungfisk av laks (**tabell 3**). Områder som anses som dårlige eller marginale leveområder for ungfisk utgjør imidlertid bare 0,3 % av det tilgjengelige arealet. Områder vurdert som godt egnet for årsyngel utgjør 0,9 %, mens middels gode og gode oppvekstområder for ungfisk samlet utgjør 48,1 % av tilgjengelig areal. Leirbekken (på grunn av svært lav vannføring), Kappskardelva og Pantdalselva ble ikke vurdert å være egnet for ungfiskproduksjon, og store deler av Elsvasselva ble heller ikke vurdert som et egnet oppvekstområde for ungfisk (**tabell 3**). Typiske årsyngelhabitater, dvs. områder som i liten grad utnyttes av eldre ungfisk, utgjorde kun 1,2 % av arealet i sideelvene, men utgjorde samtidig store deler av Bjorelva og 16 % av arealet i Øvergårdselva. Blant de undersøkte sideelvene er det Almdalselva som har størst potensiale for ungfiskproduksjon, fulgt av øvre del av Elsvasselva, Øvergårdselva, Båfjellelva og Lille Susna.

Ses registreringene i sideelvene (i 2012 og 2016) i sammenheng med tilsvarende registreringer i hovedelva, dvs. Vefsna, Svenningdalselva, Austervefsna og Susna/Unkerelva, utgjør sideelvene 7-8 % av elveareal kategorisert som middels til godt egnet for ungfisk ovenfor Laksforsen og 32-50 % av arealet nedstrøms Laksforsen (**tabell 4**). Den relative betydningen (uavhengig av totalt elveareal) av ulike egnethets-klasser varierer betydelig mellom de enkelte elvestrekningene i hovedvassdraget og i sideelvene (**figur 3**). Med unntak for Elsvasselva fremstår sideelvene å være dominert av områder som er middels til godt egnet for ungfisk. I Elsvasselva er den øvre delen av elva et godt ungfiskhabitat, mens de store, stilleflytende områdene i midtre og nedre del av elva er uegnet for årsyngel og ungfisk.

Areal av potensielt anadrom elvestrekning er gitt av våre vurderinger av vandringshindre (se vedlegg). Med unntak for Ramnåga har det vært naturlige absolutte eller antatte vandringshindre i alle elvene. I Ramnåga er kun areal nedstrøms en vei-kulvert/bro tatt med. Kulverten er trolig ikke et vandringshinder på alle vannføringer, og elva oppstrøms dette punktet er dels godt egnet for ungfisk. I Nerlibekken har en lengre strekning av elva en beskaffenhet som gjør at vi stiller oss tvilende til at fisk passerer denne strekningen til tross for at elva her renner uten stort fall.

Tabell 2 *Arealer av elvestrekninger (potensielt lakseførende) bonitert i 2016.*

Elvestrekning	Areal (m^2)	Andel (%) av totalt areal i sideelver
Ramnåga	1.047	0,87
Leirbekken	2.124	1,77
Lilleelva	535	0,05
Finsåslitlelva	2.529	2,11
Almdalselva	13.957	11,63
Øvergårdselva	6.684	5,58
Stavasselva	4.568	3,81
Båfjellelva	5.429	4,53
Storhjortskardelva	3.187	2,66
Kappskardelva	503	0,42
Svartvasselva	3.218	2,68
Lille Fiplingselva	2.182	1,82
Store Fiplingselva	-	-
Elsvasselva	61.246	51,11
Skarbekken (Vefsnmo)	315	0,26
Pantdalselva	2.824	2,36
Skogstubekken	2.246	1,87
Nerlibekken	497	0,41
Ørjedalsbekken	1.327	1,11
Lille Susna	5.420	4,52
Sum sideelver	119.818	100

Tabell 3 *Prosentvis fordeling av ulike egnethet-klasser mellom boniterte elvestrekninger i 2016.*

	Uegnet		Dårlig egnet årsyngel		Godt egnet årsyngel		Middels egnet ungfisk		Godt egnet ungfisk	
	Areal	%	Areal	%	Areal	%	Areal	%	Areal	%
Ramnåga									1.047	100
Leirbekken	2.124	100								
Lilleelva			434	81,1					101	18,9
Finsåslitlelva							2.529	100		
Almdalselva							4.931	35,3	9.006	64,7
Øvergårdselva					1.122	16,8	4.155	62,2	1.407	21,0
Stavasselva							1.326	29,0	3.242	71,0
Båfjellelva							5.429			
Storhjortskardelva							3.187	100		
Kappskardelva	503	100								
Svartvasselva									3.218	
Lille Fiplingselva							2.182	100		
Store Fiplingselva									-	
Elsvasselva	55.476	90,6							5.770	9,4
Skarbekken							315	100		
Pantdalselva	2.824	100								
Skogstubekken							2.246	100		
Nerlibekken							497	100		
Ørjedalsbekken									1.327	
Lille Susna									5.420	
Alle sideelver	**60.927**	**50,8**	**434**	**0,3**	**1.122**	**0,9**	**26.797**	**22,4**	**30.538**	**25,6**

Tabell 4 *Arealer (m^2) av leveområder for laks- og ørretunger med ulik egnethet i sideelver og i hovedelva (Vefsna, Svenningdalselva, Austervefsna og Susna/Unkerelva). Areal av små sideelver er beregnet ut fra at alt elveareal er vanndekt, mens areal i hovedelva og de store sideelvene (Tverrelva, Eiteråga, Gluggvasselva og Elsvasselva) er beregnet ut fra vanndekt areal typisk for august måned (se Kanstad-Hanssen 2012, 2013).*

	Uegna	Dårlig egna årsyngel	Godt egna årsyngel	Middels egna ungfisk	Godt egna ungfisk	totalt
Nedstrøms Laksfors:						
Sideelver	17.182	7.207	0	40.278	41.335	106.002
- %-vis fordeling	0,3	0,8	0	50,1	32,5	5,5
Hovedelv	549.779	627.480	502.209	40.110	85.700	1.805.278
- %-vis fordeling	99,7	99,2	100	49,9	67,5	94,5
Oppstrøms Laksfors:						
Sideelver	71.542	434	5.592	43.673	34.988	156.229
- %-vis fordeling	3,6	0,03	0,25	6,9	7,9	2,2
Hovedelv	1.943.131	1.683.688	2.251.996	586.286	410.072	6.868.080
- %-vis fordeling	96,4	99,97	99,75	93,1	92,1	98,3

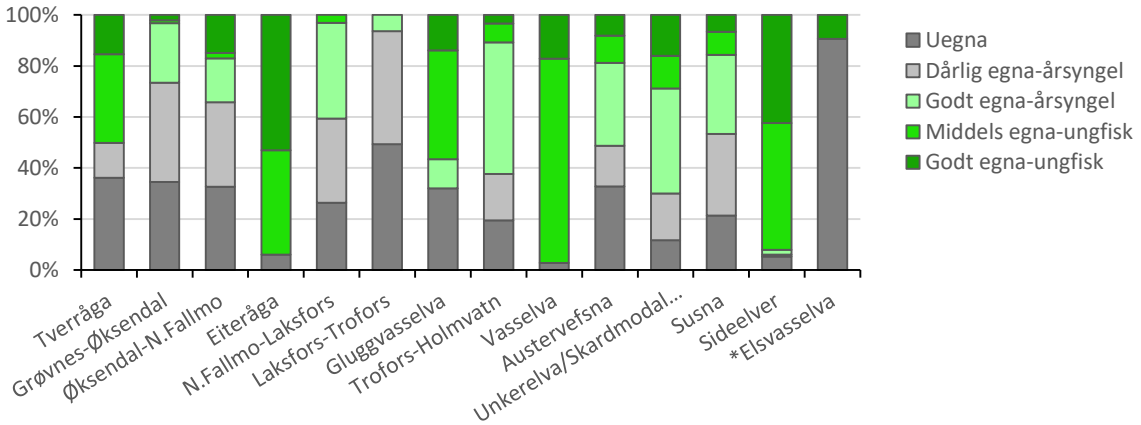

Figur 3 *Prosentvis fordeling av ulike typer leveområder innad i elvestrekninger bonitert i 2011 og 2012 og i det samlede arealet av sideelver bonitert i 2016. * Elsvasselva er på grunn av stort areal ikke slått sammen med øvrige sideelver som ble bonitert i 2016.*

5 Diskusjon

I 2016 ble 20 sideelver i Vefsnavassdraget bonitert, hvorav to elver ligger nedstrøms Laksforsen, tre mellom Laksforsen og Trofors, fem langs Svenningsdalselva, fem langs Austervefsna og fem langs Susna. Tilsvarende ble de to store sideelvene, Tverråga og Eteråga, nedstrøms Laksforsen, og Gluggvasselva oppstrøms Laksforsen bonitert i 2012 (Kanstad-Hanssen 2013). Gjennom boniteringene i 2011 (Vefsna nedstrøms Laksforsen), 2012 (hovedvassdraget oppstrøms Laksforsen, samt tre sideelver) og sideelver nå i 2016 har tilnærmet alt elveareal som er tilgjengelig for anadrom fisk i dag, og som kan bli tilgjengelig gjennom åpning av fisketrapper, blitt kartlagt.

Arealberegningene i sideelvene er utført med utgangspunkt i et vanndekt areal tilsvarende stor vannføring eller flom, dvs. alt areal angitt som elv i N-50.000 kartgrunnlag. I hovedstrengen ble arealet beregnet både for høy vannføring og for vannføringer mer normale gjennom seinsommer og høst, der tørrfall og flomløp ikke ble tatt med (Kanstad-Hanssen 2013). Når vi har vurdert betydningen av sideelvene er dette basert på et antatt reelt produksjonsareal i hovedstrengen, dvs. at arealet av tørrfall og flomløp ikke er medregnet. I og med at det samme hensynet ikke er tatt i sideelvene blir dermed arealet her noe «over-estimert» når det sammenlignes med arealer i hovedstrengen.

Sideelvene som ble bonitert i 2016 har et samlet areal tilgjengelig for anadrom fisk på nær 120.000 m^2. Elsvasselva står for vel halvparten av dette arealet. Om lag 90 % av denne elva, dvs. den midtre og nedre delen, er imidlertid stilleflytende og dominert av dynn og sand og er regnet som uegnet for årsyngel og ungfisk. I tillegg til store deler av Elsvasselva ble også Kappskardelva og Pantdalselva vurdert som uegnet eller å tilby helt marginale leveområder for ungfisk. Leirbekken, som ligger nedstrøms Laksforsen, har et bunnsubstrat som er egnet for ungfiskproduksjon, men elva har så lav vannføring at eventuell fiskeproduksjon må anses som marginal. Bjorelva og Skarbekken har begge en beskaffenhet som tilser gode forhold for ungfisk, men elvearealet som er tilgjengelig er svært lite. Produksjonsmessig kan slike små elvestrekninger sammenlignes med de tidligere nevnte elvene beskrevet som uegnet for ungfiskproduksjon, der arealet er langt større. I dette ligger at selv om et område kategoriseres som uegnet betyr det ikke at fiskeproduksjonen kan settes til null i og med at enkelte mindre områder tross alt kan gi skjul for noen få fisk. Tilsvarende skal ikke elveområder kategorisert som middels eller gode ungfiskhabitat betraktes som helt uegnet for årsyngel, dvs. at selv om en elv er oppgitt kun med «ungfiskhabitat» vil ikke det samtidig tilsi at det ikke muligheter for gyting eller oppvekst av yngel. Almdalselva fremstår som den sideelva som har størst potensiale for ungfiskproduksjon, fulgt av øvre del av Elsvasselva, Øvergårdselva, Båfjellelva og Lille Susna.

Boniteringene som er gjennomført i vassdraget siden 2011 kan være et viktig verktøy under planlegging av reetableringsarbeidet for laks oppstrøms Laksforsen, og kan også få betydning for prioritering og iverksetting av trappe-restaureringer. Nedstrøms Laksforsen er sideelvene Tverråga, Eiteråga, Ramnåga og Leirbekken kartlagt. For det samlede elvearealet som er tilgjengelig for anadrom fisk nedstrøms Laksforsen utgjør disse sideelvene 50 % av arealer kategorisert som middels godt egnet for ungfisk, og 32 % av areal kategorisert som godt egnet. Dette vil si at sideelvene gir et viktig bidrag til fiskeproduksjonen nedstrøms Laksforsen. Boniteringen sier imidlertid ingenting om det er laks eller ørret som best utnytter eller vil utnytte disse sideelvene. Denne sammenligningen må ses i lys av at arealer ute i hovedelva som er kategorisert som godt egnet for årsyngel utgjør 2-3 ganger større areal enn områder betegnet som middels eller godt egnet for ungfisk. Gode årsyngel-områder har også verdi for større ungfisk, og reelt vil nok derfor hovedelva være langt viktigere for den samlede produksjonen av ungfisk enn sideelvene. Oppstrøms Laksforsen utgjør sideelvene 7-8 % av areal kategorisert som middels eller godt egnet for ungfisk, mens områder godt egnet for årsyngel utgjør mindre enn 1 %.

Fisketrappene i Vefsnavassdraget har et stort vedlikeholdsbehov, og Fjeldstad (2015) har gitt forslag til utbedringer og prioritering av disse. Det er selvsagt at fisketrapp i Laksforsen har høyest prioritering, siden passering av denne fossen er avgjørende for at laksen skal reetableres videre oppover vassdraget. Trapp i Fellingforsen mellom Laksforsen og Trofors og Storfossen ovenfor Trofors er gitt andre-prioritet, mens trappene i Mikkeljordforsen og Olstadforsen, begge om lag midt på potensielt lakseførende strekning av Susna, er gitt tredje-prioritet. Disse prioriteringene samsvarer godt med

boniteringene av både hovedelv og sideelver. Fjeldstad (2015) gir imidlertid ingen innbyrdes prioritering for opprusting av trappene i Fellingfors og Storfors (begge 2. prioritet). Samme prioritering er også gitt for utbedring av trapp i Forsjordforsen. Sett i lys av gytefiskregistreringer på strekningen fra Laksforsen til Kvalfors synes ikke behovet for utbedring av trapp i Forsjordforsen å være avgjørende for om fisk skal vandre fritt videre oppover vassdraget (Holthe mfl. 2016, Holthe mfl. i trykk). Hvis boniteringer og vurdering av produksjonspotensial legges til grunn for en prioritering mellom trappa i Fellingfors og Storforsen, vil åpenbart Fellingfors være viktigst. Dette ikke bare ut fra at den vil ha betydning for vandring opp mot Storforsen, men også på grunn av at antatt produksjonspotensial i Austervefsna og Susna er høyere enn potensialet i Svenningdalselva oppstrøms Storforsen. Lav prioritet for trappene i Mikkeljordforsen og Olstadforsen harmonerer godt med tilgjengelig produksjonsarealer for anadrom fisk oppstrøms disse fossene/strykene.

6 Litteratur

Fjeldstad, H-P. 2015. Laksetrappene i Vefsna – prioriteringer og kostnader. SINTEF Energi AS. Rapport TR A7531. 22 sider.

Holthe, E., Jensen, A. J., Berg, M., Bremset, G., Jensås, J.G. 2016. Reetablering av laks i Vefsna. Årsrapport 2015. NINA Rapport 1245. 41 sider.

Kanstad-Hanssen, Ø. 2012. Bonitering av Vefsna og Fusta. Ferskvannsbiologen. Notat. 5 sider.

Kanstad-Hanssen, Ø. 2013. Boniteringer i Vefsnavassdraget oppstrøms Laksforsen. Ferskvannsbiologen. Rapport nr 2013-02. 36 sider.

Vedlegg

Vedlegg 1 *Boniteringskart*

Lilleelva
Bjorelva
Bjorelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

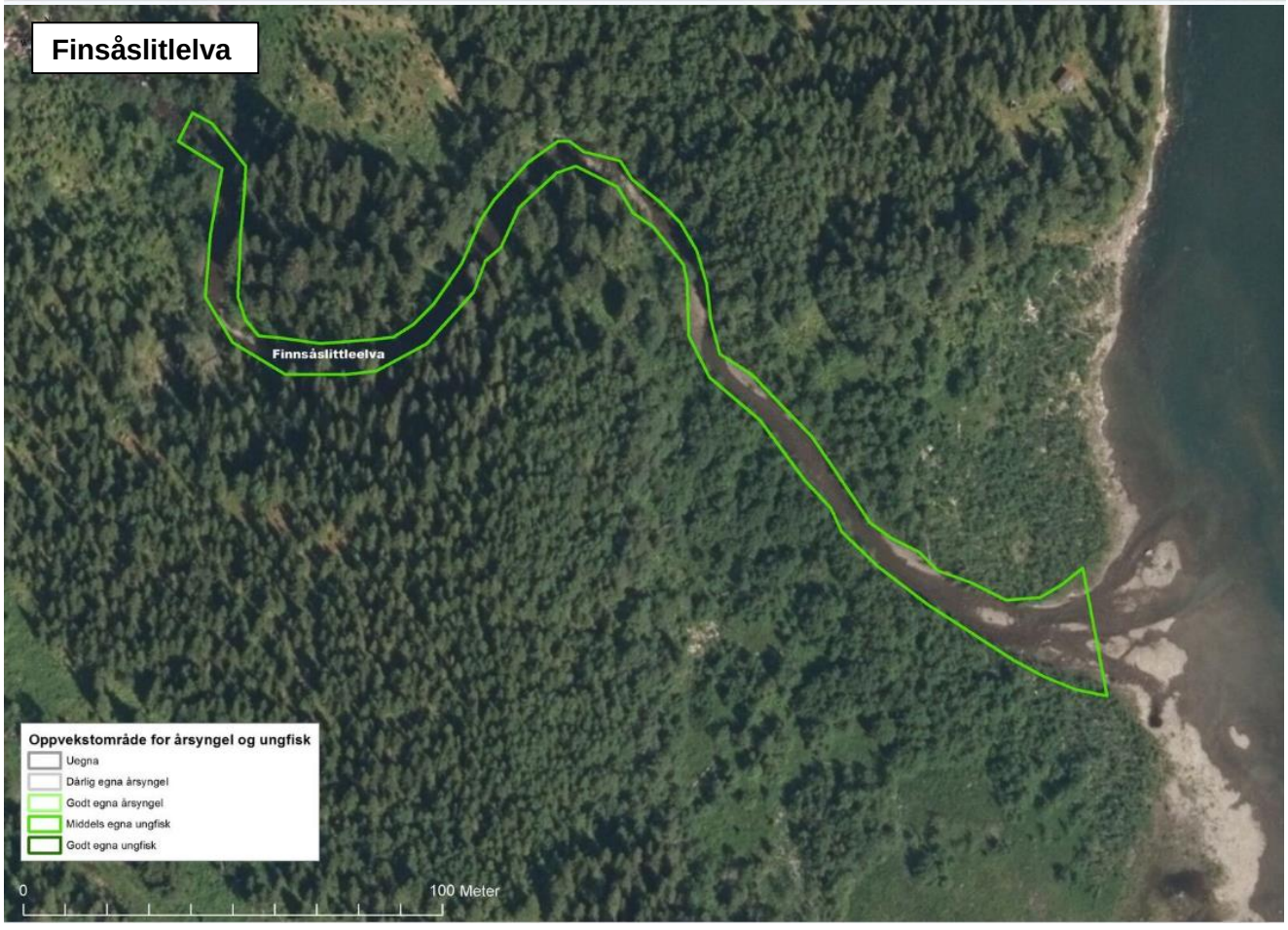
Finsåslitlelva
Finnsåslittleelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

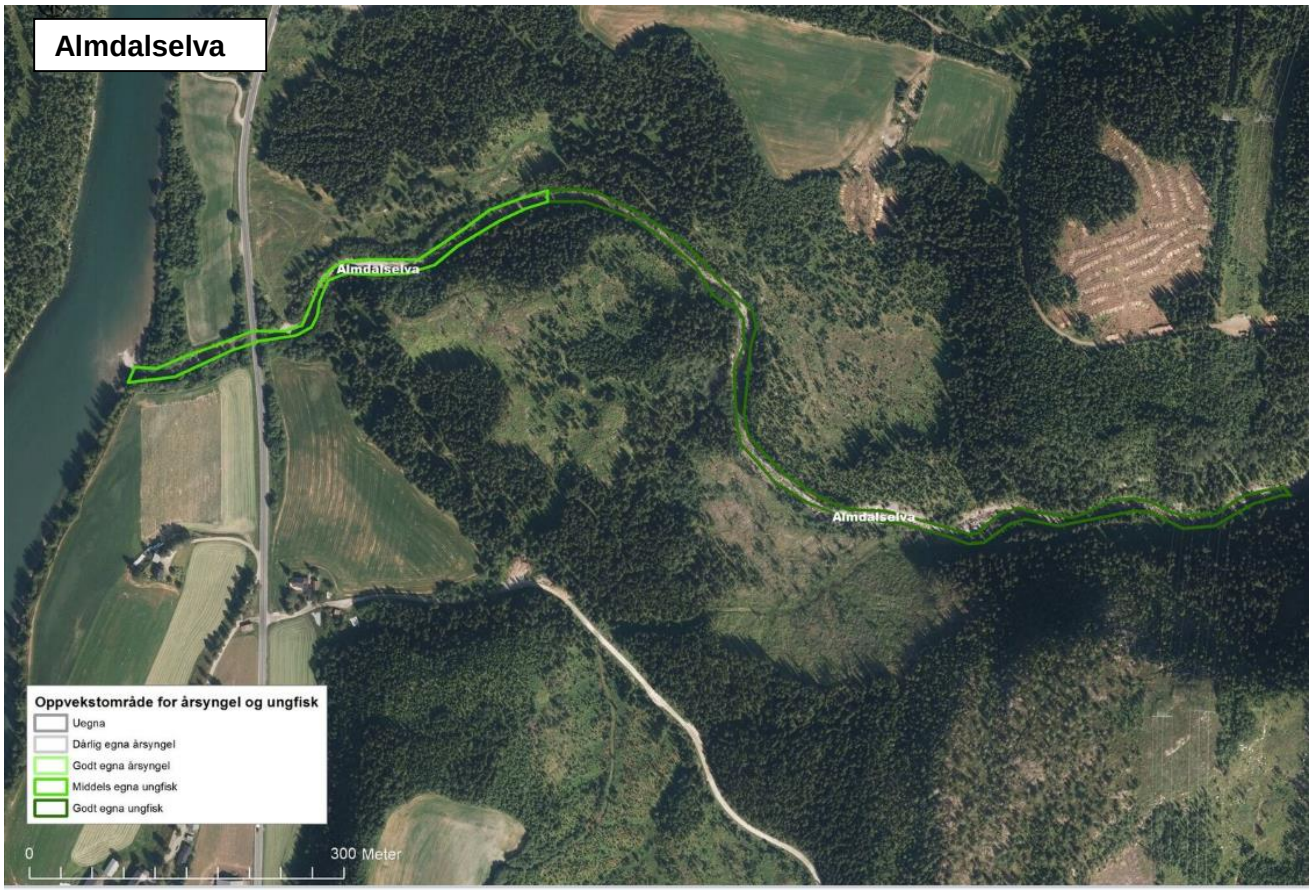
Almdalselva
Almdalselva
Almdalselva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
300 Meter

Øvergårdselva
Øvergårdselva
Øvergårdselva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Stavasselva
Stavasselva
Stavasselva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Båfjellelva
Båfjellelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

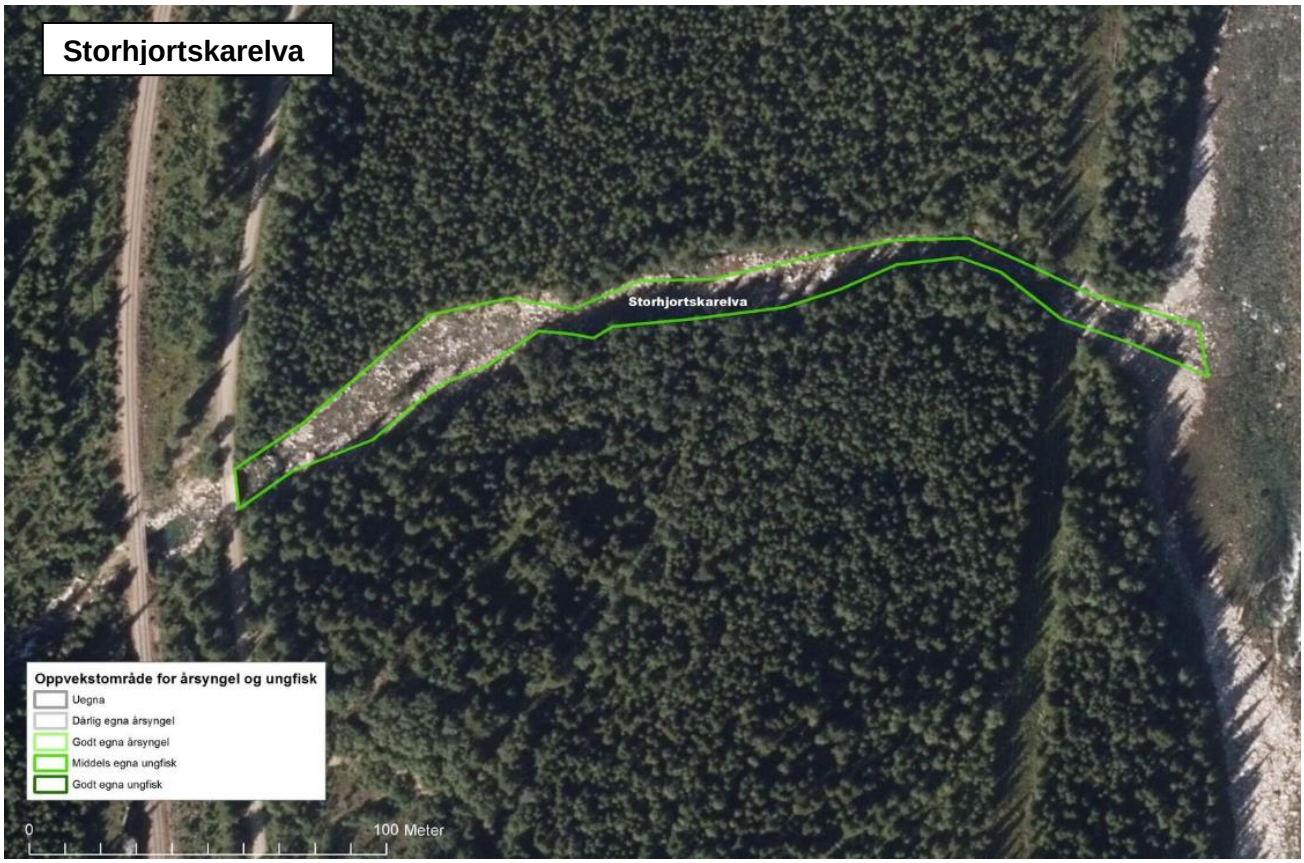
Storhjortskarelva
Storhjortskarelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Kappskardelva
Kappskardelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Svartvasselva

Lille Fiplingelva

Store Fiplingelva
Store Fiplingelva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Elsvasselva
Elsvasselva
Elsvasselva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
600 Meter

Skarelva (Vefsnmo)
Skarelva/Vefsnmo
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Pantdalselva
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Egnethet
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Middels egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
100 m

Skogstubekken
Skogstubekken
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 Meter

Nerlibekken
Oppvekstområde for årsyngel og ungfisk
Egnethet
Uegna
Dårlig egna årsyngel
Middels egna årsyngel
Godt egna årsyngel
Middels egna ungfisk
Godt egna ungfisk
0
100 m

Ørjedalsbekken

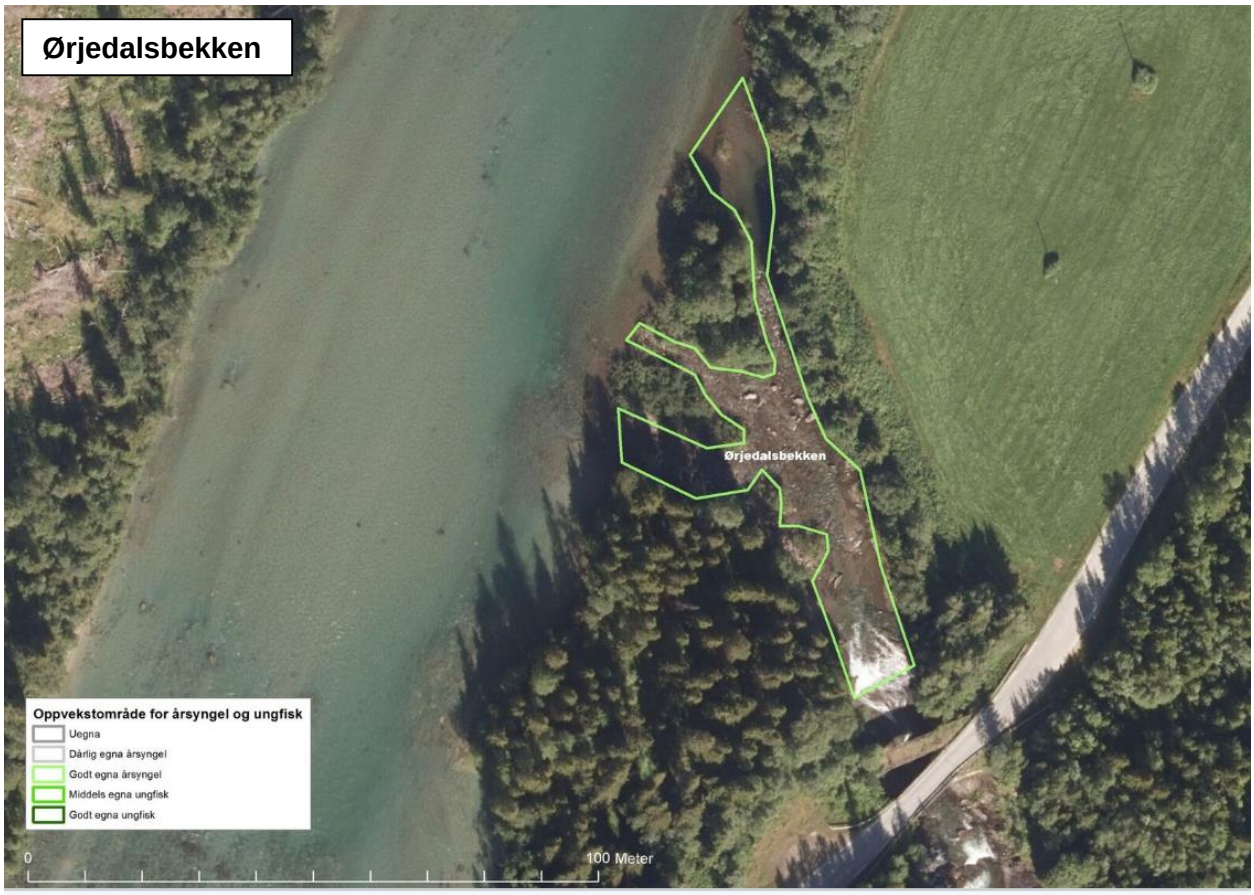

Lille Susna